

УДК 025.4:004.78

Ірина Зарванська,
головний бібліотекар бібліотеки Вінницького
державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Координатне (посткоординатне) індексування в електронному просторі як ефективний засіб створення пошукового образу документа

У статті розглянуто координатне (посткоординатне) індексування як базовий засіб індексування документів в Інтернеті. Визначено наповнення понять "ключові слова" та "дескриптори" та виокремлена їхня роль у формуванні пошукового образу документа. Запропоновано застосування багатомовних політематичних інформаційно-пошукових тезаурусів для ефективного функціонування електронного каталогу бібліотек on-line.

Ключові слова: індексування в Інтернеті, координатне (посткоординатне) індексування, ключові слова, дескриптори, тезаурус, електронний каталог, бібліотека, користувач.

Перебування у світовому інформаційному просторі диктує правила, за якими повинні грати основні інформаційні компанії, в тому числі й бібліотеки України, які через різні обставини знаходяться у непростому соціокультурному та соціотехнічному вимірі. А саме зараз, як ніколи, гостро стоїть питання трансформації бібліотеки класичної — в електронну, каталогів карткових — в електронні. Сучасна бібліотека не може розвиватись без інтегрування до світових комунікаційних систем. "Будь-яка взаємодія між об'єктами — елементами довільної системи, під час якої один об'єкт передає, а інший цю суть сприймає, називається інформаційною взаємодією, а передана суть — інформацією" [10, с. 89].

Розглянемо координатне (посткоординатне) індексування як один із методів згорання та пошуку інформації. Координатне індексування [coordinate indexing] — інформаційно-пошукова мова (ІПМ) вербального (словесного) типу, яка передбачає вираження змісту документа множиною ключових слів і/або дескрипторів. При такому підході задаються координати документа у n-мірному смисловому полі. Пошуковий образ документа (ПОД) знаходиться на перетині дескрипторів та ключових слів.

Батьками координатного індексування вважаються І. Баттен (Великобританія), К. Муерс (США) та М. Таубе (США), які запропонували у середині минулого століття розбивати текст на окремі слова, так звані унітерми, а пошук здійснювати в інформаційно-пошуковій системі (ІПС) за логічним поєднанням значущих слів запиту. Сучасний індексатор індексує текст не за словами, а за основними поняттями.

Розрізняють такі види індексування:

— контрольоване [controlled indexing], яке контролюється машинними словниками системи;

— вільне [free indexing] — координатне індексування тексту документа ключовими словами, які вибираються безпосередньо із самого тексту чи долучаються в ПОД без використання будь-якого нормативного словника;

— надлишкове [redundant indexing] — доповнення ПОД лексичними одиницями ІПМ, пов'язаними парадигматичними відношеннями з лексичними одиницями початко-

вого ПОД, у тому числі індексами інших рівнів при використанні системи багаторівневої індексації;

— верхньорівневе або висхідне [pedigree indexing] — різновид надлишкового індексування, яке характеризується тим, що ПОД доповнюється лексичними одиницями (верхніми індексами) тезауруса, які стоять на вищому щаблі ієрархії, ніж ті, що використовувались у формуванні початкового ПОД;

— одноаспектне [single indexing] — включає в ПОД лексичні одиниці, які характеризують тематичний зміст документа;

— багатоаспектне [multiple-aspect indexing] — метод індексування, при якому в ПОД входять лексичні одиниці, які характеризують кілька тематичних аспектів змісту опрацьованого документа, та інші види індексування.

До загальновідомої фрази "спочатку було слово", додамо "а потім ключове слово". Ключове слово [keyword] — лексична одиниця, яка вибирається або формується безпосередньо із опрацьованого першоджерела чи словника ключових слів, несе смислове навантаження, має достатню інформаційну вагу, приведена до стандартної лексикографічної форми, що забезпечує уніфікованість її розуміння та застосування. Як сказав великий Конфуцій: "Достатньо, щоб слова мали сенс".

Ключовими словами (КС) можуть бути слова, словосполучення, персоналії, аббревіатури, хронологічні дані, географічні назви тощо. КС в інтернетівських мережах розглядаються як слова в тексті, що здатні в поєднанні з іншими ключовими словами представляти текст. У фолксономії чи фолкіндексуванні (народному індексуванні) використовуються ключові слова для формування бази координат (тегів) у глобальному інформаційному просторі [12].

Будь-яка культура досліджена, проаналізована та описана за допомогою "ключових слів" мови, яка її обслуговує. Теоретичною функцією такого аналізу може слугувати "природна семантична метамова", що розглядає словниковий склад як ключ до етнофілософії, історії та політики [4, с. 3].

Бібліотечним індексаторам рекомендують брати не більше трьох словоформ для створення одного ключового слова. Середня глибина індексування становить п'ять—десять ключових слів на документ, деякі бібліотеки формують до тридцяти ключових слів. Координатний метод індексування виявляється і в поєднанні кількох різних слів тексту для народження нового ключового слова. Індексування координатного типу багатогалузевого документа формує один пошуковий образ, використовуючи багатоаспектне індексування. Потенційний відвідувач електронного каталогу (ЕК) бібліотеки, який вміє працювати в Інтернеті, вже психологічно та компетентісно готовий використовувати ключові слова при формуванні пошукового образу запита (ПОЗ).

Індексування ключовими словами та дескрипторами забезпечує адекватне та точне відображення всього змісту документа, тоді як предметне індексування покликане відображати лише його предметний зміст. Провідні бібліотеки світу успішно застосовують індексування та пошук мовою ключових слів. Це — Бібліотека Конгресу, яка має Предметний покажчик ключових слів Бібліотеки Конгресу, Бібліотеки Університету Торонто, Університету Західної Австралії, Бібліотеки Каліфорнійського університету, Бібліотеки Швеції, Національна бібліотека Франції та ін. Наприклад, Бібліотека Конгресу при Quick search — швидкому пошуку і основному пошуку — Basic search (за бібліографічними параметрами), інтерактивному й керованому покроковому пошуку — Guided search, пропонує використовувати ключові слова, які приводять користувача, котрий слухняно виконує певні команди, до бібліографічного опису (БО) документа з розгорнутою предметною рубрикою, де він і робить остаточний вибір, складає список відібраних джерел, зберігає і навіть може замовити документи, правда, це стосується лише конгресменів та працівників бібліотеки.

Не застосовуючи в роботі індексування ключовими словами, бібліотеки обмежують доступ користувачів до інформації, звужуючи можливість пошуку релевантного (відповідного інформаційному запиту) та пертинентного (відповідного інформаційній потребі) документа, працюють контрпродуктивно, свідомо позбавляючи споживача значного пласту інформації. У такій справі не можна покладатись лише на автоматичне індексування окремих полів бібліографічного запису (БЗ) та на можливості булевих (логічних операторів). Це стосується усіх творів друку, але особливу увагу потрібно приділити навчальній та науковій літературі. Автори наукових статей, авторефератів, дисертацій, як правило, самі індексують свої праці ключовими словами, які потрібно нормалізувати та перенести у відповідні поля БЗ. Тільки за таких обставин ключові слова будуть працювати на шукача інформації.

Ключові слова не входять в тезаурус, бо потрапивши туди, вони автоматично стають дескрипторами або недескрипторами (нондескрипторами). Вони існують самостійно чи в нормалізованих, приведених до стандартної форми запису, словниках ключових слів, краще тематичного напрямку (більш конструктивний підхід), де відсутні будь-які зв'язки між словами та в документах, над якими буде працювати індексатор і створювати ключові слова в процесі вільного індексування. А це досить прогресивна та непростая, як здається на перший погляд, діяльність, бо вона дає змогу використовувати КС, які характеризують саме цей документ, а не будь-який інший, застосовуючи термінологію автора, і тоді ПОД набуває індивідуального забарвлення, зазнаючи ідентифікації (рис. 1).

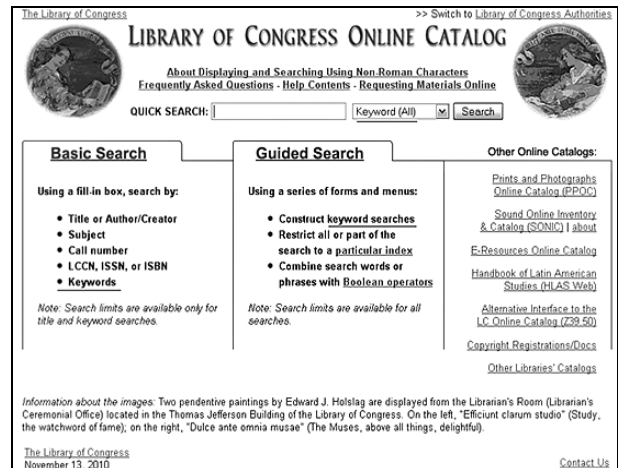

Рис. 1. Електронний каталог Бібліотеки Конгресу

Ключові слова "відчиняють двері" електронного каталогу для користувачів, надаючи доступ до інформації. Ключові слова — це оператори пошуку та термінологічний вхід до бази даних (БД) бібліотеки. Від їхньої якості залежить ефективність пошуку в інформаційно-пошуковій системі (ІПС), тоді як предметна рубрика — предметний вхід у БД. Головне завдання індексатора — це вибір та формулювання КС. Назріла необхідність у єдиній методиці індексування КС. Уточнимо, що:

предмет — коло знань, об'єкт; термін — слово або словосполучення, що означає чітко окреслене поняття якої-небудь галузі, науки, техніки, мистецтва, суспільного життя тощо; поняття — сукупність поглядів на що-небудь [5, с. 920, 1241, 861].

Координатне індексування відбувається також при використанні дескрипторів [descriptor] — лексичної одиниці вербальної ІПМ, яка вибирається не з тексту, а зі спеціального словника, а також лексична одиниця, що є іменем класу синонімічних або близьких за змістом ключових слів. Дескриптори відрізняються від ключових слів притаманною їм смисловою однозначністю, вони входять до інформаційно-пошукового словника — тезауруса.

Інформаційно-пошуковий тезаурус [thesaurus] — словник, який вміщує дескриптори, дозволені для використання при індексуванні лексичні одиниці, які пов'язані між собою парадигматичними відношеннями, та недескриптори. Тезауруси розрізняють за принципом їхньої організації (наприклад, алфавітний, ієрархічний, фасетний), способом використання, тематикою та повнотою охоплення (наприклад, базовий тезаурус, робочий тезаурус, багатогалузевий тезаурус, тематичний тезаурус тощо). Для лексичних одиниць тезауруса характерні співвідношення ієрархічного, синонімічного (еквівалентного) та асоціативного характеру. Зрозуміло, що дескриптори не можуть мати між собою еквівалентних, синонімічних зв'язків. Тезаурус відрізняється від словника ключових слів однозначністю термінів та наявністю парадигматичних зв'язків.

Методика створення тезауруса: 1 — накопичення словника ключових слів; 2 — формулювання ключових слів та їхня нормалізація (число, відмінок тощо); 3 — дескрипторизація ключових слів (відбувається групування ключових слів у класи, з еквівалентних ключових слів вибирається одне, яке вважається представником певного класу і призначається "дескриптором"); 4 — ліквідування омонімії та полісемії шляхом застосування реляторів, символів чи слів, які вказують на різні значення терміна (релятори зазначаються у дужках); 5 — встановлення парадигматичних співвідношень (рід — вид, ціле — частина, асоціативних зв'язків).

Під асоціативними співвідношеннями розуміють всі види відношень, крім ієрархічного. Деякі дослідники вважають, що асоціативний зв'язок існує між терміном, який визначає предмет, і терміном, який вказує на сферу його застосування (наприклад, фарби — малювання) та між термінами, які визначають суміжні поняття (наприклад, поліграфія — видавнича справа) [6, с. 63]. Американський стандарт визначає асоціативний зв'язок як такий, коли один термін обумовлює використання іншого (наприклад, клітина — цитологія) [9].

Лінгвістичні засоби в бібліотеці задіяні виконувати перетворювальну, пошукову, структурувальну, ідентифікаційну функції [8, с. 8]. Для створення тезаурусів необхідне передове програмне, інформаційне та лінгвістичне забезпечення. Все це потребує великих коштів та професійних зусиль. Ефективнішими вважаються тезауруси тематично-векторні. Створення галузевих тезаурусів чи вбудованих тематичних мікротезаурусів у так звані універсальні тезауруси сприятиме наповненню наукових термінологічних баз. Галузеве дескрипторне дерево претендує на вичерпність та зручність у використанні як для індексаторів, так і для споживачів інформації. Застосування ключових слів чи дескрипторів або і ключових слів і дескрипторів, тобто координатного індексування, здатне забезпечити досить повне та точне відображення опрацьованої інформації (точність [precision] — відношення кількості релевантних документів, знайдених у ППС, до кількості знайдених документів; повнота [recall] — відношення кількості знайдених релевантних документів до загальної кількості документів у базі даних (БД)).

Існує ймовірність знаходження нерелевантного ресурсу, кількість знайдених нерелевантних документів до загальної кількості документів, так зване випадання [fall-out] [3]. Показовими прикладами інформаційно-пошукових тезаурусів можуть бути MeSH — універсальний медичний тезаурус для індексування документів медичного спрямування та Eurovoc — Тезаурус Євросоюзу. Детальніше зупинимось на другому. Багатомовний політематичний інформаційно-пошуковий Тезаурус Eurovoc визнаний як міжнародний термінологічний стандарт. Він реалізований відповідно до стандартів ISO 2788—1986 "Guidelines for the establishment and development of monolingual thesauri" ("Керівництво з введення і розроблення одномовних тезаурусів") та ISO 5964—1985 "Guidelines for the establishment and development of multilingual thesauri" ("Керівництво з введення і розроблення багатомовних тезаурусів"), він використовується для індексування та пошуку даних в ППС документів ЄС. Тезаурус, який охоплює різноманітні напрями діяльності європейських інституцій: політику, міжнародні відносини, законодавство, економіку, культуру, соціальні питання, освіту, комунікації, науку тощо, застосовують у своїй роботі Європарламент, Бюро офіційних публікацій ЄС, парламентські бібліотеки, інформаційно-аналітичні агенції багатьох європейських країн. Окремі теми у Eurovoc розроблені детальніше порівняно з іншими, оскільки вони пріоритетніші для роботи ЄС.

Eurovoc запроваджений 22 офіційними мовами Європейського Союзу. Усі вони мають рівні права — кожен дескриптор в одній мові обов'язково має відповідний дескриптор в іншій мові. Однак між недескрипторами у різних мовах не визначено еквівалентності. Тезаурус має три форми представлення: абетково-пермутаційну, тематичну, багатомовну. Eurovoc пропонує дворівневу структуру. Верхній рівень визначають теми, які мають двосимвольні коди, наприклад, 16 — "Economic", "Економіка". Нижній рівень виступає як сукупність мікротезаурусів, позначених чотирма цифрами, перші дві з яких показують тему, до якої належить цей мікротезаурус: 1606 — "economic policy" ("економічна політика"). Нумерація тем і мікротезаурусів збігається для всіх мов. На екрані Eurovoc представлені дві панелі, які пов'язують вибраний рівень ієрархії: логотип Eurovoc та

список тем і мікротезаурусів, список мікротезаурусів і зміст вибраного мікротезауруса або мікротезаурус та його окремих дескриптор. Пошук у тезаурусі здійснюється за допомогою гіперпосилань. Дескриптор можна вибрати, набравши першу літеру його назви. Існує також повнотекстовий пошук (його здійснює пошуковий робот у словнику, де збережені всі слова і вказано, де вони зустрічаються) та пошук за ключовими словами.

Індексування документів ЄС ключовими словами здійснюється індексаторами, таке індексування називається ручним, або інтелектуальним, та проводяться експерименти з використання автоматизованого концептуального індексування, на що існує до 40 тисяч правил [11]. Індексатори Європарламенту приписують документу три—десять ключових слів. Моніторинг показав, що з сорока слів, отриманих у результаті автоматизованого індексування, три — неправильні, неадекватні. Можемо констатувати, що машинне інтелектуальне індексування поки що не може замінити ручне, та людство уже впритул наблизилось до вирішення цієї проблеми [13].

Зовсім непомітно для української бібліотечної спільноти відбулася поява україномовної версії тезауруса Eurovoc Кн. 1 у 2004 та Кн. 2 у 2007 роках (електронний ресурс), яка могла б стати значущою інформаційною та бібліографічною подією для розвитку координатного індексування в бібліотеках країни та платформою для створення національного багатомовного інформаційно-пошукового тезауруса з вбудованими тематичними мікротезаурусами. Застосування багатомовних інформаційно-пошукових тезаурусів — дієвий спосіб долучення до світової скарбниці знань.

З розвитком інформаційних технологій бібліотечні спеціалісти звертаються до досвіду світових книгозбірень, намагаючись зрозуміти, в якому професійному напрямі рухатись далі: координатне індексування чи предметизація займають основні позиції у вербальному індексуванні документів в Інтернеті. Особливу увагу привертає уже згадана Бібліотека Конгресу (наче справжній золотозонний Клондайк), з її 210-річним досвідом на ниві бібліотечної справи, дванадцятьма мільйонами БД в Інтернеті, бюджетом — 641 млн доларів, з 3624 співробітниками. Чого тільки варті відомі на весь світ Списки предметних рубрик Бібліотеки Конгресу (LCSH) у п'яти червоних томах, яким більше ста років і які оновлюються щотижня [14].

Американці вчинили логічно, маючи вивірені століттями рубрики, назвали їх дескрипторами і пов'язали між собою парадигматичними співвідношеннями та системою гіперпосилань з іншими ППМ, які використовуються в бібліотеці, і в словнику бібліотечних термінів записали, що "дескриптор — слова чи фрази, які використовують в якості предметних рубрик", все правильно, але тільки для них. Адже LCSH — це сформований часом словник готових рубрик-дескрипторів, які залишалось тільки поєднати і всередині створити предметні тезауруси "Право", "Економіка", "Мистецтво" тощо, крім медицини та сільського господарства, бо документи такої тематики в бібліотеці Конгресу носять загальний характер (детальнішу інформацію про них надають спеціалізовані бібліотеки). У Правилах предметизації Бібліотеки Конгресу читаємо, що правильність предметної рубрики можна перевірити, побудувавши фразу, в якій елементи її ряду будуть розташовуватись у зворотному порядку. Приклад предметної рубрики: Історія — Іспанія — Громадянська війна, 1936—1939 рр.

Шведські колеги, займаючись національним проектом зі створення предметних рубрик, зіткнулись з багатьма питаннями і проблемами, бо довго не могли зрозуміти американської моделі предметного індексування, постійно запрошували американського експерта Лоїс Мей Чан, яка б внесла ясність у побудову рубрик: Психологія — Жінки, а не Жінки — Психологія, рубрик типу іспанської революції та багато чого іншого [7].

Національний російський файл предметних рубрик на сьогодні становить більше 1 млн 300 тис. записів, але використовувати його можуть тільки бібліотеки, які співпрацюють з Центром ЛІБНЕТ, тому він і не став національним за змістом, а відповідно — недоступний широкому колу споживачів інформації.

Структура предметної рубрики: заголовок, підзаголовок — тематичного, географічного, хронологічного, формального характеру — зазавжка, замасивна конструкція для формування ПОЗ, як і сама мова предметних рубрик залишається більше внутрішньобібліотечною, поки що не уніфікованою, і не є поширеною мовою користувачів електронного середовища (нагадаємо, що ПР відображає лише предметний, а не весь зміст документа).

Прийнявши виклики часу, бібліотеки виходять on-line, відчуваючи гостру конкуренцію з боку Інтернету. Вони ще не завжди можуть запропонувати користувачу ранжування, кешування, багатомовність одного й того самого джерела, фолксономію, оперативне оброблення документів, простоту пошуку (в основному використання ключових слів у вигляді токенів), великі масиви оцифрованої інформації, інтерактив, наочність. Інтернетівська інформація має й інші характеристики: повтори, інформаційний шум, випадання (не все із запропонованого вдається зчитати і правильно вибрати), механічність індексування, недостовірність, комерційні втрати, неточність, невідповідність тексту перекладу тощо.

Натомість, грамотно організований ЕК бібліотеки може суттєво зекономити час користувачу в пошуку необхідних документів, забезпечуючи релевантність та пертинентність, надаючи точну, повну та достовірну інформацію. Застосування тезаурусів ліквідує синонімію, багатозначність слів віднесена до різних понять, між лексичними одиницями вибудовані зв'язки. Системно використовувачи передкоординатні (класифікаційні), предметні та координатні ПІМ індексування, які можна назвати інтелектуальним індексуванням, бібліотекарі створюють якісний бібліографічний запис зі своїми полями та відомостями, певні метадані, і відповідно ПОД, який спроможний багато чого цікавого і необхідного розповісти про документ так, щоб споживач інформації зрозумів, потрібний він йому чи ні. Впровадження гіперпосилань (рис. 2) робить ЕК бібліотеки мобільною, гнучкою інформаційно-пошуковою системою.

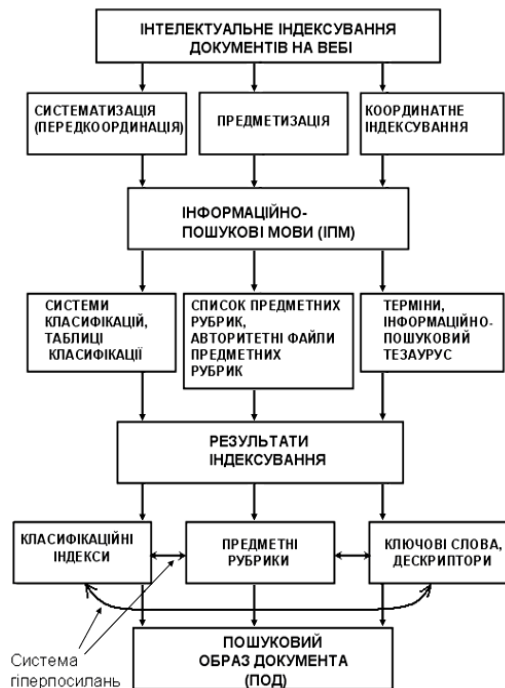

Рис. 2. Система комплексного індексування в Інтернеті

Представляючи бібліотеку вищого навчального закладу та маючи практичний досвід полііндексування документів, можна стверджувати, що бібліотеки такого формату здатні конкурувати з Інтернетом у наданні викладачам та студентам доступу до документів наукового, навчального та методичного характеру, володіючи достатнім арсеналом програмного, лінгвістичного, методичного та фінансового забезпечення, активно використовуючи корпоративність у роботі.

Саме координатне індексування можна вважати базовим засобом індексування та пошуку документів в електронному середовищі. Дієвому, потужному, демократичному інструменту точного та повного відображення змісту документа під силу об'єднати бібліотеку та Інтернет спільною інформаційно-пошуковою мовою ключових слів та дескрипторів. Застосування багатомовних політематичних інформаційно-пошукових тезаурусів (типу Тезауруса Eurovoc) буде сприяти ефективному функціонуванню електронного каталога бібліотеки on-line. Координатне індексування задає образ документа у площині багатовимірності, об'ємності, на перетині термінів та зв'язків, на пересіканні смислових координат у просторі та часі. Координатне індексування, забезпечуючи можливість багатогранного, різностороннього погляду на документ, торує шлях бібліотекам до виконання місії розбудови "єдиного інформаційного простору цивілізації" [10, с. 4].

Список використаної літератури

1. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Індекссування документів. Загальні вимоги до систематизації та предметизації : ДСТУ ГОСТ 7.59:2003 — Режим доступу: <http://www.klubok.net/gost/index/5/5003.htm>. — Назва з екрана.
2. Інформація та документація. Обстеження документа, встановлення його предмета та вибір термінів індексування. Загальна методика : ДСТУ 2395—2000. — Режим доступу: <http://www.csm.kiev.ua/nd.php?b=1&zapr=&l=2150>. — Назва з екрана.
3. Индексирование документов. Общие требования к координатному индексированию : ГОСТ 7.66-92 СИБИБД. — М., 1992. — 14 с.
4. Вежбицкая А. Понимание культур через посредство ключевых слов / Анна Вежбицкая. — М. : Языки слав. культуры 2001. — 288 с. — (Studia philologica. Series minor).
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови / голов. ред. В. Т. Бусел. — К. : [б. в.], Ірпінь : Перун, 2004. — 1426 с.
6. Демидова С. Е. Краеведческий документ: библиотечная обработка : учеб.-практ. пособие / С. Е. Демидова. — М. : Либерия-Библинформ, 2006. — 104 с. — (Библиотекарь и время. XXI век ; вып. 46).
7. Леф П. Предметное индексирование в Швеции — создание национальной системы на основе международных стандартов в стране, которая часто стремилась идти своим путем / Леф П., Берг И. : доклад World library and information congress : 70th IFLA general conference and council, 22—27 august, 2004, Buenos Aires. — Режим доступа: http://archive.ifla.org/IV/ifla70/papers/041r_trans-Leth_Berg.pdf. — Загл. с екрана.
8. Меркулова А. Ш. Функциональный анализ лингвистических средств библиотечной технологии: на примере областных библиотек разных типов : дис. ... канд. пед. наук / Меркулова Альмира Шевкетовна. — Кемерово, 2005. — 236 с. — Библиогр.: 175 назв. — РГБ ОД, 61605-13/2167. — Режим доступа: <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/58243.html/>. — Загл. с екрана.
9. Онтологии и тезаурусы : учеб. пособие / В. Д. Соловьев, Б. В. Добров, Р. В. Иванов, Н. В. Лукашевич. — Казань ; М., 2006. — 153 с.
10. Чічановський А. А. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем : підручник / А. А. Чічановський, О. Г. Старіш. — К. : Грамота, 2010. — 568 с.

11. Hlava M. Multilingual machine indexing / Hlava M., Hainebach R. // Proceedings of the Ninth international conference on new information technology, Pretoria, South Africa, november 11—14, 1996. — P. 105—120.
12. Horn F. P. Construction of a theme keyword thesaurus for indexing search and retrieval across networks / Horn Fell P., Hansen D. — Mode of access : <http://proceedings.esri.com/library/userconf/proc97/proc97/to200/pap187/p187.htm>. — Title from sehreen.
13. Steinberger R. using thesauri for automatic indexing and visualisation / Steinberger R., Hagman J., Scheer St. // OntoLex, 2000. — 2000. — P. 130—141.

В статье рассмотрено координатное (посткоординатное) индексирование как базовое средство индексирования документов в Интернете. Определено наполнение понятий "ключевые слова" и "дескрипторы", обозначена их

роль в формировании поискового образа документа. Предложено использование многоязычных политематических информационно-поисковых тезаурусов для эффективного функционирования электронного каталога библиотек on-line.

In the article the coordinate (post-coordinate) indexing as base means of indexing of documents is considered on Web. Filling of concepts "keywords" and "descriptors", their role is distinguished in forming of search image of document. The use of multilingual polythematic is offered informatively- searching thesaurus for the effective functioning of e-catalog of libraries online.

Надійшла в редакцію 9 березня 2011 року